

СИЛАБУС навчальної дисципліни «Гранти і грантова діяльність»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності,	C1 Економіка та міжнародні економічні відносини спеціалізація C1.02 Міжнародні економічні відносини
Тип і назва освітньої програми	ОПП Міжнародні економічні відносини
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4, Загальна кількість годин –120 год., із яких: денна форма здобуття освіти: лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год.; заочна форма здобуття освіти: лекцій – 8 год., практичних занять – 6 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра підприємництва і права
Контактні дані розробників	Яснолоб Ілона Олександрівна , доцент кафедри підприємництва і права, к.е.н., доцент : ilona.yasnoblob@pdau.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/yasnoblob-ilona-oleksandrivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	«Методологія та організація наукових досліджень», «Міжнародне співробітництво в аграрній сфері», «Управління міжнародною конкурентоспроможністю»
Компетентності	<i>загальні:</i> ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; <i>спеціальні:</i> СК 6. Здатність застосування принципів соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин та аналіз їх впливу на економічний розвиток країни.
Результати навчання	РН 6. Аналізувати нормативно-правові документи, оцінювати аналітичні звіти, грамотно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали, вести прикладні аналітичні розробки, професійно готувати аналітичні матеріали РН 10. Розуміти закономірності та тенденції розвитку світового господарства і феномену нової економіки з урахуванням процесів інтелектуалізації, інформатизації та науково-технологічного обміну.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

ОК сприяє розвитку соціальних навичок (soft skills) через навчання пошуку, підготовки та управління проектами, а також співпраці та комунікації в процесі роботи над грантами.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Оволодіння здобувачами теоретичними знаннями та практичними навичками пошуку, підготовки та реалізації грантових проєктів, що сприятиме їхньому професійному розвитку та підвищенню конкурентоспроможності на ринку праці.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Сутність проєкту та методологія здобуття грантів. Тема 2. Класифікація грантових програм. Тема 3. Організація пошуку грантових програм. Тема 4. Методика вибору потенційного донора. Тема 5. Планування та написання грантової заявки. Тема 6. Розробка програми управління грантами. Тема 7. Подання та виконання грантового проєкту. Тема 8. Етика та правові аспекти грантової діяльності	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ	
Словесні: лекція, розповідь-пояснення, бесіда. Практичні методи: відповіді на відкриті питання; розв'язування кейсових завдань; розв'язування тестів, виконання презентації. Комп'ютерні та мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання (за потреби).	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- <i>щодо термінів виконання та перескладання</i>	регламентуються Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://salو.li/0e99d2a та Положенням про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті https://salو.li/fc07d9d Здобувач вищої освіти, який з поважних причин, підтверджених документально, не підлягав поточному контролю і набрав кількість балів меншу, ніж межа незадовільного навчання (не більше 59-ти балів за 100-бальною шкалою), зобов'язаний у тижневий термін після отримання довідки, затвердженої закладом охорони здоров'я або іншого підтверджувального документа, подати їх до директорату. У такому разі розпорядженням директора навчально-наукового інституту визначається термін ліквідації поточної академічної заборгованості і йому видаються аркуші поточної успішності здобувача вищої освіти. Здобувач вищої освіти, який є недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше ніж межа незадовільного навчання на дату семестрового контролю без поважної причини, має підсумкову академічну заборгованість. Ліквідація здобувачем підсумкової академічної заборгованості здійснюється згідно з графіком ліквідації підсумкової академічної заборгованості, що розробляється працівниками директорату та затверджується директором навчально-наукового інституту. Термін ліквідації підсумкової академічної заборгованості встановлює директорат, але зазвичай не довше, ніж два тижні після початку наступного навчального семестру. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів: один раз викладачеві, другий – комісії, яку формує директор навчально-наукового інституту за участю викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною.

- щодо академічної доброчесності	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету https://salو.li/f4Af1f6 . Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.
- щодо відвідування занять	Здобувачі вищої освіти зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: зокрема: Prometheus, Coursera, ВУМ online, EdEra, Українська академія лідерства, Інша Освіта тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету: https://salو.li/8A980Db .
- щодо оскарження результатів оцінювання	Регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://salو.li/0e99d2a . Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до директора навчально-наукового інституту. Заява щодо оскарження результатів оцінювання розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням директора навчально-наукового інституту. Апеляційна комісія протягом трьох робочих днів ухвалює рішення про наявність або відсутність підстав оскарження результату оцінювання. Присутність здобувача вищої освіти на засіданнях апеляційної комісії є обов'язковою. Висновки апеляційної комісії оформляються відповідним протоколом і доводяться до відома здобувача вищої освіти і викладача, який проводив контрольний захід.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Бабій О.Я., Петрик О.В., Скорохода М.Р. (уклад.) Гранти 2017. Каталог донорських організацій. Навч.- практичний посібник. Бурштин: Клуб сталого бізнесу, 2017. 89 с.
2. Кобеля-Звір М. Як отримати грант: методика та стратегія залучення грантових ресурсів: навч.-метод. посібник. Львів: СПОЛОМ, 2022. 272 с. .
3. Комаровський О. В. Фандрейзинг у питаннях, відповідях та цитатах: навч. посіб. Луганськ, 2017. 54 с.
4. Куц С. Фандрайзинг АВС : посібник для початківців. К. : Центр філантропії, 2018. 92 с.
5. Методичні рекомендації щодо написання проектних заявок. Навч. посібник / МГО «Регіональний центр транскордонного співробітництва Єврорегіон «Дністер». Вінниця: Єврорегіон

«Дністер», 2015. 54 с.

6. Основи грантрайтингу та управління проектами в публічній сфері : метод. рек. для органів влади та недерж. оргцій / Авт. кол.: В.В. Белявцева, А.І. Гнатенко, О.С. Зінченко та ін. ; за заг. ред. О.В. Кулініча. Харків: Золоті сторінки, 2017. 148 с.

7. Основні засади проектного менеджменту. Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг.; Упор. ЧабакЛ. А. Чернігів: Сіверський центр післядипломної освіти, 2016. 56 с.

Допоміжні

8. Бабій О.Я. Посібник з фандрейзингу для бізнес-об'єднань: посібник / О.Я. Бабій. Київ: 2017. 168 с. URL: https://platforma-msb.org/wp-content/uploads/2018/03/Fundraising_for_BMOs_Babij_2017.pdf

9. Грантрайтинг : метод. рек. Для органів публічної влади щодо написання проектних заявок. Харків : Золоті сторінки, 2015. 116 с

10. Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни "Фандрайзинг і грантрайтинг" для здобувачів вищої освіти / Уклад.: І. М. Семененко, Я. О. Чанкотадзе. Київ: СЛУ ім. В. Даля, 2024. 26 с.

11. Основи грантрайтингу та управління проектами в публічній сфері : метод. рек. для органів влади та недерж. оргцій / Авт. кол.: В.В. Белявцева, А.І. Гнатенко, О.С. Зінченко та ін. ; за заг. ред. О.В. Кулініча. – Харків : Золоті сторінки, 2017. 148 с.

12. Порядок залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги, затверджений постановою Кабінету Міністрів України «Про створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги» від 15 лютого 2002 р. № 153. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/153-2002-%D0%BF#Text>.

13. Проект "Вища освіта України" Угода про грант фонду Е5Р між Україною та Європейським інвестиційним банком, підписана 17 грудня 2018 р., ратифікована 16 квітня 2020 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/971_003-18/ed20200416#Text.

14. 6. Сусліков Л. М., Студеняк І. П. Управління науковими проектами [Текст] : навч. посіб. І; ДВНЗ "Ужгород, нац. ун-т". Ужгород : Говерла, 2019. 431 с.

15. Regulation (EU) No 1288/2013 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2013 establishing 'Erasmus+': the Union programme for education, training, youth and sport and repealing Decisions No 1719/2006/EC, No 1720/2006/EC and No 1298/2008/EC. URL: <https://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=celex%3A32013R1288>.

16. Regulation (EU) No 1291/2013 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2013 establishing Horizon 2020 – the Framework Programme for Research and Innovation (2014-2020) and repealing Decision No 1982/2006/EC. URL: <https://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=celex:32013R1291>

Інформаційні ресурси

17. Гранти в Україні: дякую за обід, що наївся дармоїд. URL: http://gazeta.dt.ua/SOCIETY/granti_v_ukrayini_dyakuyu_zh_obid_scho_nayivsya_darmoyid.html.

18. Гранти та стипендії: загальна інформація та рекомендації. URL: <http://inter.bsmu.edu.ua/stipendii-e-ta-granti/grantita-stipendii-e-zagalna-informacia-ta-rekomendacii-e>.

19. Грантові програми. URL: <http://stu.cn.ua/media/files/inter/grant-prog14.pdf>.

20. Рекомендації доскладання грантових заявок. URL: <http://www.khnu.km.ua/root/dept/interdept/Rekomendatsii%20do%20skladannya%20grantovykh%20zayavok.pdf>.

21. Рекомендації щодо участі у грантових конкурсах (для початківців). URL: <http://www.cultura.kh.ua/uk/activities/grants-investments/get-grant/2321-rekomendatsiyi-schodo-uchasti-u-grantovykh-konkursah-dlja-pochatktivtsiv>.

23. Що таке гранти і заявки на них. URL: http://www.diiit.edu.ua/sites/ERD/doc/Cho_take_grant.pdf.

24. Що таке грантові програми. URL: <http://ufb.org.ua/sektor-blagodijnosti/blagodijnist-biznesu/instrumentikorporativnoi-filantropii/grantovi-programi.htm>.

25. Як написати проект на грант. URL: <http://studway.com.ua/proekt-na-grant/>.

26. Які бувають гранти? URL: <http://stu.cn.ua/staticpages/grant-info/>

**Реквізити
затвердження**

Затверджено на засіданні кафедр підприємництва і права
протокол від 01.09.2025 р. № 1.

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (денна форма здобуття освіти)*

Назви тем	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	відповідь на відкрите питання	розв'язування кейсових завдань	розв'язування тестів	презентація	
Тема 1. Сутність проекту та методологія здобуття грантів	2	3	5		10
Тема 2. Класифікація грантових програм	2	3	5		10
Тема 3. Організація пошуку грантових програм	2	3	5		10
Тема 4. Методика вибору потенційного донора	2	3	5		10
Тема 5. Планування та написання грантової заявки	2	3	5		10
Тема 6. Розробка програми управління грантами	2	3	5		10
Тема 7. Подання та виконання грантового проєкту	2	3	5		10
Тема 8. Етика та правові аспекти грантової діяльності	4	6	10		10
За будь-якою темою на вибір				10	20
Всього	18	27	45	10	100

* додаткову кількість балів здобувач вищої освіти може отримати опублікувавши тези доповідей у межах тем дисципліни. Максимальна кількість балів за опубліковані тези – 10 балів – додаються в кінці семестру.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (заочна форма здобуття освіти)*

Назви тем	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	відповідь на відкрите питання	кейсове завдання	розв'язування тестів	контрольна робота	
Тема 1. Сутність проекту та методологія здобуття грантів			5		5
Тема 2. Класифікація грантових програм	2		5		7
Тема 3. Організація пошуку грантових програм	2		5		7
Тема 4. Методика вибору потенційного донора		3	5		8
Тема 5. Планування та написання грантової заявки		3	5		8
Тема 6. Розробка програми управління грантами			5		5
Тема 7. Подання та виконання грантового проєкту			5		5
Тема 8. Етика та правові аспекти грантової діяльності			10		10
Контрольна робота				45	45
Всього	4	6	45	45	100

* додаткову кількість балів здобувач вищої освіти може отримати опублікувавши тези доповідей у межах тем дисципліни. Максимальна кількість балів за опубліковані тези – 10 балів – додаються в кінці семестру.

Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим і навчальним планом – залік.

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

Шкала та критерії оцінювання відповідей на відкриті питання

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
2	відповідь повна, правильна та аргументована, характеризує наявність спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень, критичне осмислення проблеми. Відповідь характеризує уміння виявляти та розв'язувати проблему, інтегрувати знання та повністю відображає визначений результат навчання за темою
1	відповідь частково правильна, нечітка, має неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена, характеризує застосування знань при виконанні завдань за зразком, але з неточностями та демонструє неповне засвоєння результату навчання
0	відповідь неправильна або відсутня

Шкала та критерії оцінювання розв'язання кейсових завдань

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
3	повний аналіз ситуації, конкретні пропозиції та обґрунтування. Відповідь характеризує уміння виявляти та розв'язувати проблему, інтегрувати знання та повністю відображає визначений результат навчання за темою
2	частково розкрито завдання, але не всі пропозиції аргументовані. Відповідь має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена, характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності та демонструє неповне засвоєння результату навчання
1	мінімальний аналіз ситуації, пропозиції поверхневі. Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення, характеризує застосування знань при виконанні завдань за зразком, але з неточностями
0	завдання не виконане

Шкала та критерії оцінювання розв'язування тестів

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
0-2	По кожній темі 10 тестових завдань. Бали: від 0-5 (по 0,5 балів за кожну правильну відповідь)

Шкала та критерії оцінювання презентації

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
9-10	на високому рівні – презентація наглядно ілюструє тему, доповідач дає вичерпні відповіді на питання
7-8	на середньому рівні – презентація наглядно ілюструє розроблену тему, доповідач дає неповні відповіді на питання
5-6	на достатньому рівні – презентація неповністю відображає зміст теми, доповідач дає нечіткі відповіді
1-4	на низькому рівні – презентація не відповідає вимогам, зміст теми незрозумілий, доповідач не володіє матеріалом
0	презентація не виконана

**Шкала та критерії оцінювання контрольної роботи студентів
заочної форми здобуття освіти**

Контрольна робота здається на перевірку до початку сесії. Кожне з 3 питань оцінюється від 0 до 15 балів:

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
13-15	відмінне виконання з невеликою кількістю неточностей
10-12	вище середнього рівня з кількома несуттєвими помилками
7-9	в цілому правильна робота з незначною кількістю помилок
4-6	непогано, але зі значною кількістю недоліків
1-3	виконання задовольняє мінімальні критерії
0	потрібне повторне виконання